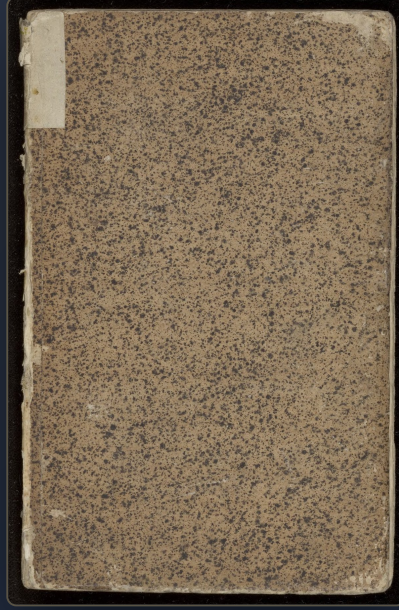

Anton'un incelemesinin başlık sayfası:
Tapınakçıların sırrı ve âdetleri üzerine,
1782.

GİZLİ CEMİYETLER

Tapınakçıların Sırrı ve Âdetleri Üzerine İnceleme

Untersuchung über das Geheimnis und die Gebräuche der Tempelherren

🔍 KARL GOTTLÖB ANTON · 📅 1782 · 🌐 ÖZGÜN: İNGİLİZCE · 📄 [SOURCE LIBRARY](#)

GİZLİ CEMİYETLER

TÜRKÇE ÇEVİRİ

AÇIK ERİŞİM

[ÖZGÜN KAYNAĞI GÖR](#)

[ÇEVİRİYİ OKU ↓](#)

[ELYAZMASINI GÖR ↓](#)

*Tapınakçıların gerçekten bir sırrı var mıydı? Alman hukukçu ve tarihçi
Karl Gottlob Anton, bu soruyu belgelerle yanıtlamaya girişir: kabul*

törenlerinin kapalılığı, düzen içi âdetler, dışarıya sızan söylentiler ve Baphomet iddiası. Aşağıdaki bölümler, kabul töreni üzerine dönen iddiaları ve Anton'un Baphomet ile düzenin sırrına dair çözümlemesini içerir.

TÜRKÇE ÇEVİRİ · ÇEVİREN ŞİRA NUR UYSAL

Tarihçinin ilk vazifesi, der Bay Nicolai, Tapınak Şövalyeleri Tarikatı'na yöneltilen ithamlar hakkındaki kıymetli eserinde, diğer her şeyin kendisinden sonra gelmesi icap eden hakikati araştırmaktır. Bu vazife her daim benimki olmuştur: Tapınakçıların sırlarını ve âdetlerini incelemek, tutsak şövalyelerin ifadelerinden kesin bir hülâsa sunmak istediğim şu anda da bu böyledir; tarikatın tarihi üzerine denememi kaleme aldığım o vakitlerde de böyleydi. Lakin bu ilk vazifeyi ihmal etmenin yahut yanlış anlamanın ne denli kolay olduğunu, Juno yerine bir sise sarılmanın ne kadar kolay olduğunu, bizi ekseriyetle küçük bir parıltının götürdüğü parlak bir varsayıma duyulan sevgi yüzünden hakikati ıskalamanın, onu yanlış tanımanın yahut feda etmenin ve aslında hiçbir zaman var olmamış bir şeyi kendimize bir kesinlikmiş gibi yüklemenin ne kadar kolay olduğunu biliriz.

Daha o vakitlerde tarikatın sözde sırlarının izini sürüyor, bunlar ve âdetler üzerine hususi bir bölüm kaleme almak istiyordum; ancak, evvela elimizde kalan az sayıdaki malumatın beni en fazla varsayımlara sevk edebileceğini gördüm, saniyen de bazı yeni tartışmalara dahil oluyormuş gibi görünmek istemedim.

kanıtlamış olacağını ve ifadelerinin nasıl bir cürüm, sapkınlık ve sır ortaya koyduğunu görmek.

I.

Tabiatıyla, tarikata yöneltilecek suçlamaları uyandıran bir şeylerin olması gerekirdi. Bu vesileyi, bu şüpheyi bizzat tarikatın kendi içinde bulmaktayız. Bu şüphe, gizli toplantılardan ve kabul törenlerinden kimsenin haberdar olmamasından, tarikata mensup olmayan herkesin uzaklaştırılmasından ve üstelik kilitli kapıların nöbetçilerle korunmasından neşet etmiştir. Bu kabul törenlerinin açığa çıkmasına da asla müsaade edilmezdi. Stefan von Radenhal, kabul töreninin şeklinin asla ifşa edilmemesi gerektiğini, aksi takdirde kişinin tarikattan ihraç edileceğini yahut en azından zindanla cezalandırılacağını temin eder; Hugo von Cadecastre ise bu törenlerde herhangi bir dünyevinin bulunmasının âdet olmadığını söyler.

İnsanoğlu her asırda ve her şart altında, gizlice vuku bulan her şeye pürdikkat kesilmeye ve sonrasında, fevkalade görünen, alışılacelmış fikirleriyle uyuşmayan yahut asrın âdetlerinden sapan bir şeye vakıf olduğunda, bunu derhal o gizlenen şeye yormaya yahut en azından onun bir neticesi olarak görmeye alışkındır. Burada da durumun aynı olduğunu, diğerlerinin yanı sıra şu tanık ifadeleri ortaya koyabilir:

İrlanda'dan bir Minorit olan Hugo von Lummour, bir Tapınakçının Efkaristiya esnasında gözlerini yere indirdiğini, dolayısıyla ona bakmak

istemediğini görmüş ve bundan, onun ve dolayısıyla tarikatın buna hürmetsizlik ettiği neticesini kolayca çıkarmak mümkün olmuştur.

Wilhelm le Batiller, bir keresinde bir ayinde hizmet ettiğini ve Tapınakçıların kutsal ekmeğin kaldırılması esnasında yere baktıklarını fark ettiğini anlatır; ayrıca tarikatın bir din adamı, barışın takdim edilmesi gerektiği esnada şöyle demiştir: Tapınakçılar barışı umursamazlar. Bu nükte, sonradan bir dinsizlik addedilmiştir.

Bir başka Minorit, bir Tapınakçının bir çayırda koşarak şöyle bağırdığını işitmiştir: "Ah ben ne bedbahtım ki Tanrı'yı inkâr etmek ve kendimi şeytana teslim etmek zorundayım!" Günümüzde ise bu zavallı adamın aklını yitirmiş olduğuna inanılırdı.

Bir başkası, neşeli bir tilki avcısı olan büyükbabasının tarikata girdiğini ve üç gün sonra öldüğünü, bunun sebebinin ise, şimdi tahmin edildiği üzere, işittiği iğrençlikler olduğunu ve diğerlerinin işlediği bu günahlara rıza göstermediği için can verdiğini temin eder.

Şüphe, bu tür anlatılan söylentilerle daha da güçlenmiş, öyle ki İngiltere'de sorgulanan Tapınakçıların bir hususta yalan yere yemin ettikleri dahi tahmin edilmiştir.

Bu gizli toplantılardan ötürü gerçekten de büyük bir infial duyuluyordu; hatta İngiltere'de sorgulanan birçok şövalye bu rahatsızlığı kabul etmiş ve bu uygulamanın kaldırılmasını temenni etmiştir.

Wilhelm von Clifton, gizli kabul töreninin şüphe uyandırdığını ve öteden beri uyandırmakta olduğunu açıkça ifade eder.

Thomas de Tocci, şüphenin bu yüzden doğduğunu ve bu âdetin bir değişikliğe muhtaç olduğunu temin eder.

Kötü bir şey söylemesini bilmeyen bir Minorit olan Roger von Heton gibi pek çok tanık da bunu söylemektedir. O, bu meseleden ötürü büyük bir infialin doğduğunu iddia eder.

Gizli toplantılardan ötürü bir kez şüpheyeye düşüldüğü için, münferit fikirler bir araya getirilmiş ve bunlar adeta sistemler haline getirilmiştir. Mesela şu söylentiler böyle doğmuştur:

Bir Minorit, bir Tapınakçının bir oğlu olduğunu ve bu oğlanın bir keresinde duvardaki bir delikten, tarikata kabul edilmek üzere yemin eden birine, kendisine gösterdikleri çarmıha gerilmiş İsa tasvirine inanıp inanmadığını sorduklarını ve inkâr etmeyi reddettiğinde onu nasıl katlettiklerini gördüğünü işitmiştir. Babası daha sonra ona şövalye olmak isteyip istemediğini sorduğunda, "Hayır, çünkü o fiili gördüm" diye cevap vermiştir. Bunun üzerine babası onu derhal katletmiştir.

Bir başkası, Tapınakçıların bir buzağıya taptıkları büyük bir şenlik için bir araya geldiklerinin başkaları tarafından anlatıldığını duymuştur.

Bir diğerine ise bir Augustinyen rahibi, bir Tapınakçının günah çıkartma esnasında, kabul töreninde sadece gömlek ve pantolonla uzun bir koridordan geçirilerek evin en mahrem yerine götürüldüğünü anlattığını nakletmiştir.

Faciens misericordiam Papalık Fermanı'na eklenen 123 madde arasında, şu mealde iki madde yer almaktadır: Bu başın ağaçları çiçeklendirdiğine ve toprağı yeşerttiğine inanıp inanmadıkları. Bu suçlamanın bizzat bir ifadeden kaynaklanmış olması gerekmez; zira aksi takdirde, bir kediye taptıkları, çocukları vaftiz etmedikleri vb. gibi hiçbir izine rastlanmayan diğer ithamların da benzer bir kaynaktan türetildiğini kabul etmek icap ederdi.

Bundan başka, bazen geveze bir adamdan bir şeyler işitilir ve buna göre yorumlanırdı; mesela bir birader rektör şöyle demişti: Genel kurul toplantısında öyle ehemmiyetli bir mesele vardı ve o kadar gizli tutulmalıydı ki, bunu ifşa etmektense başını kaybetmeyi tercih ederdi, zira bunu söylediği elbet ortaya çıkardı. Ayrıca küçük bir nizamname kitabı göstermiş, lakin dünyadaki hiçbir şey karşılığında göstermeyeceği bir başkasına daha sahip olduğunu temin etmişti.

Bunu Mason Tarikatı'na tatbik ediniz; anayasa kitabını herkes gösterir, lakin merasim usullerini şüphesiz hiç kimse göstermez, vesaire.

Bir keresinde bir Minorit kulak misafiri olmuş ve bir biradere ne olduğunu sormuştu; bunun üzerine birader ona şu cevabı vermişti: "Beni ve kendi

canını ne kadar seviyorsan, üstatlara bu meseleden, yani bu meraktan asla bahsetme." Bu cevabı, kulak kabartan herkes her yerde alabilirdi.

Özellikle Minoritlerin tarikat hakkında bu kadar çok şey duymuş olması her zaman gariptir. Biraderlerin, tüm ihtiyatlarına, kilitli ve nöbetçi bekleyen kapılarına rağmen bu kadar sık gözetlenmiş olmaları da bir o kadar gariptir.

Esasen, belki de burası küçük bir mülahazada bulunmanın tam yeridir. Masonların gizli toplantıları her türlü menfi düşünceye mahal vermiştir. Biraderlerin kimi zaman simyacı, kimi zaman şeytan çıkaran oldukları söylenmiş, hatta neredeyse onları en gayritabii ahlaksızlıklarla suçlamaya yaklaşılmıştır. Bana bizzat bir keresinde, onların toplantılarında çırılçıplak dolaştıkları anlatılmıştı.

Birkaç yıl evvel Silezya ve Yukarı Lusatya sınırında, şeytanın çok dindar bir Masonu alıp götürdüğü yönünde hazin bir hadise vuku bulmuştu. Masonluk daha aleni bir şekilde tanınmaya başladığında ne gibi yazılar neşredilmedi ki! Mesela: Cehenneme Giden Yol: Masonluk. Hellmund adında bir zat, bunu bu zamanın alametleri arasında saymıştı.

Demek ki şüphe, gizli toplantılardan kaynaklanıyordu. İlk Hristiyanların durumu da aynı sebepten ötürü farklı mıydı? Onlara da ekseriyetle en gayritabii suçlamalar yöneltilirdi.

Bu şüpheye bir de tüm din adamlarına, lakin bilhassa bu tarikata yönelen Kral Philippe'in nefreti eklenmişti. Muhtemelen her ikisi de Tapınakçı olan

yahut en azından biri tarikata mensup bulunan iki tutsak suçlu, bu şüphe ile nefreti birleştirerek tarikata ait cürümleri Kral'a ifşa ettiler. Ve böylece mesele, Kral'ın en hararetli gayretiyle harekete geçirilmiş oldu.

Daha ilk maddelerde, birinin nasıl ve ne zaman şövalye yapıldığının bilinmediği suçlaması yer almaktadır.

II.

Tarikatın basamakları yahut dereceleri olması bana muhtemel görünüyordu. Selahaddin dahi bunları biliyor gibiydi. Lakin bunların olup olmadığını ve ne kadar olduğunu bilmiyorum ve delillendiremeyeceğim varsayımsal fikirleri kaleme almaya cesaret edemem.

Bay Nicolai üç farklı derece kabul eder: "Birincisi, herkesçe bilinen ve nizamnameye uygun olarak gerçekleştirilen kabul töreniydi; ikincisi İsa'nın inkâr edilmesini gerektiriyordu ve üçüncüsünde ise genel kurul toplantılarında o malum put ortaya çıkıyordu. Bu son derece, tüm sırlara ve tarikatın idaresine iştirak etmekteydi."

Bu taksimatın tamamı pek cazip görünmekle birlikte, kanaatimce ispat olunamaz ve yalnızca birbiriyle bu denli çelişen ifadeleri telif etmeye hizmet eder. Zira bu durumda, eğer biri hiçbir şeyi itiraf etmemişse onun birinci dereceye mensup olduğu söylenebilir yahut put hakkında hiçbir şey bilmiyorsa onun yalnızca ikinci dereceye sahip olduğu temin edilebilir.

Beaucaire’de sorgulanan kırk beş Tapınakçıdan sadece biri put hakkında bilgi sahibiydi. Montpellier’de gerçekleştirilen bir eyalet kurulunda, Lignac Komutanı olan bu Pons Gaillard, oradaki kurulun biraderlerinin, Kompletorium duasından sonra küçük bir dolabın üzerine konulmuş bir başa taptıklarını görmüş ve bu fiile şaşırdığında, ona kendi kurullarında bunu yapmanın mutad olduğunu temin etmişlerdi.

Daha birkaç kez zikredeceğim bu ifadeden pek çok şey, diğerlerinin yanı sıra şu iki hususu öğrenmekteyim: Bu birader, tasviri tanımaksızın kurula iştirak etmişti. Eğer bu, kendisinin sahip olmadığı hususi bir derece olsaydı, kabul edilmesine nasıl müsaade edilebilirdi? Bundan hiçbir beis görmemişler, bilakis burada âdetin böyle olduğunu temin etmişlerdi. Dahası: Bu baş sadece genel kurul toplantılarında değil, aynı zamanda Provence’ta olduğu gibi münferit eyaletlerin meclislerinde de ortaya çıkmaktaydı.

Birbirinden farklı iki kabul töreninin ihbar edilmesi, yalnızca esasen aleyhlerinde pek çok şüphe barındıran üç İngiliz şövalyesinden kaynaklanmaktadır. Lakin bizler, bu şövalyelerin o kadar sık değiştirdikleri ifadelerinden hangisinin kendileri için hakiki olduğunu tayin edemeyecek kadar geç bir devirde yaşamaktayız. Sadece bunun en sonuncusu olmadığını tahmin edebiliriz. Belki de her üçünü bir kez daha dinlemek faydasız olmayacaktır.

Firari bir mürted olan Stefan von Stapelbrugge, firarından ötürü yeniden teveccüh kazanmak amacıyla, Kurtarıcı’nın ve O’nun Validesi’nin inkâr

edildiğini, sakramentlerin tahkir edildiğini ve şeytanın çağrıldığını ifade eder. O, biri meşru diğeri gayrimeşru olmak üzere iki farklı kabul usulü bilmektedir ve her ikisine göre de tarikata kabul edilmiştir. Şeytana inandıklarını düşünmekte ve gayrimeşru usulün menşei AGENAIS piskoposluğunda aramaktadır. Putu ise bilmemektedir. İnkâr etmeyenlerin idam edildiğini söyler. Lakin İngiltere’de buna dair hiçbir misal bilmemektedir. En insaflı hükümle, kendisinin pek zayıf akıllı biri olduğu anlaşılmaktadır.

Thomas von Tocci başlangıçta hiçbir şeyi itiraf etmemiş, daha sonraki firarıyla şüphe uyandırmış, lakin ikinci sorgusunda, hiçbir şey itiraf etmek istemediği için kendisini itirafa zorlayacağını temin eden bir başrahibin korkusundan ötürü ölüm korkusuyla kaçtığını belirtmekten başka bir şey beyan edememiştir.

Nihayet üçüncü sorgusunda, muhtemelen yine ölüm korkusuyla, başlangıçta bir şapelde kabul edildiğini ve ardından üstadın odasına götürülerek burada İsa’yı inkâr etmeye zorlandığını itiraf eder. Kendisinden Meryem’i de inkâr etmesi ve yüce Tanrı’ya inanması istenmiştir. İsa Mesih’in hakiki Tanrı ve insan olmadığını yüzlerce kez işittiğini söyler. Üstat büyük günahlardan, rahip ise küçük günahlardan arındırmaktaydı. Rahip bir hayvan gibi orada duruyor ve Deus misereatur mezmurunu mırıldanıyordu. Bu âdetin Fransa’dan geldiğini, lakin ne zaman ve kimin vasıtasıyla olduğunu bilmediğini söyler. Üç yıldan beri, şeytanı düşünmeksizin takdis edilmiş ekmeğe bakmadığını belirtir. Neredeyse onun, kendi cürümlerini tarikata

yüklemek isteyen bir alçak olduğu düşünülebilirdi. Lakin içinden konuşan ölüm korkusudur. Bu yüzden, Mesih'i kalbiyle değil sadece diliyle reddettiğini söylemiştir; (ve yine de kutsal ekmeğe bakamamaktaydı) Meryem'i inkâr etmeye ikna edilemediğini, bilakis onun ayaklarını öptüğünü belirtmiştir. İki katlı bir kabul töreninden ise esasen hiçbir şey söylememektedir.

tam olarak anlamış görünmüyorlardı ve öpücükleri nasıl ifade edeceklerini bilemiyorlardı. Bu yüzden bazılarının bunları, şövalyeleri kabul eden üstadın vazifesine dahil ettiği görülür; mesela 106 numaralı tanık, üstü tarafından ağzından ve göbeğinden öpüldüğünü; 94 numaralı tanık ise tüm öpücüklerin üstü tarafından kondurulduğunu kabul etmiştir. Nitekim bizzat pek çok kişiyi tarikata kabul etmiş olan 88 numaralı Radulf von Gysi, onları asla o kirli yerden öpmek istemediğini temin eder. Buna mukabil çoğunluk, kabul törenlerinde bu iğrenç şeyi yapmak mecburiyetinde kaldıklarını temin etmiştir. Demek ki bu nizamnamede dahi bir kesinlik yoktu? Ne üstadın mı yoksa çömez mi bunu yapması gerektiği, ne de vücudun hangi kısmına yapılması icap ettiği biliniyordu. Ve sonra bu durum, yine üstadın bunu yapıp yapmama hususundaki iradesine bağlıydı.

Dördüncü Suçlama.

Oğlancılık, ilk suçlamalardan biriydi. Pek çoğu, kendilerine buna dair verilen müsaadeyi kabul etti. Lakin bazıları bundan tamamen habersizdi, mesela 26, 27, 90, 100 numaralı tanıklar.

İngilizler, meşhur Stefan von Stapelbrugge müstesna, bunu hiç bilmezlerdi; dolayısıyla bu durum en fazla Fransız hanelerinin bir yozlaşması olabilirdi.

Bu âdet, şayet gerçekten var idiyse, benim nazarımda en az ehemmiyete sahip olanıdır; bu, onun hiçbir safsata ile mazur gösterilemeyecek yahut hafifletilemeyecek olan iğrençliğinden ötürü değil, bilakis iddia edilen diğer tüm cürümler nizamnamede yer almış olsa dahi, bunun asla nizamnameye uygun olamayacağından ötürüdür. Zira her yerde sadece bir müsaadeden bahsedilmektedir.

Beşinci Suçlama.

Üstlerine verdikleri ve onlar tarafından günahlarından arındırıldıkları günah çıkarma töreni. Bu suçlama, ilk muhbirlerden onlara miras kalan asli günahlar arasında yer almaz; nitekim 1308 tarihli Regnans in coelis Papalık Fermanı'nda da bulunmaz, bilakis Faciens misericordiam fermanının 123 maddesinde, ardından papalık komiserlerinin eline geçen maddelerde ve 1311 yılında İngilizlerin bir kez daha sorgulandığı maddelerde karşımıza çıkar. Ravenna Konsili'nde dahi bu husus sorgulanmıştır.

Tüm bu suçlama, ahmakça bir yanlış anlaşılmadan başka bir şeye dayanmamaktadır. İngilizlerin ekseriyeti, başka hiçbir şeyi itiraf etmeseler dahi bu hususu kabul etmekte, bunu umumi bir âdet olarak görmekte ve bundan hiçbir beis çıkarmamaktadırlar. Yalnızca engizisyoncular bunun ne olduğunu kavrayamamışlardır.

Ve yalnızca bu millet bu sözde günah çıkarma usulünü bilmektedir. Hiçbir Fransız bundan haberdar değildir. Lakin onlara bu husus sorulmamıştır da; zira bu suçlama, cürümleri tamamlamak adına ancak 1307 yılındaki büyük sorgulamadan sonra ortaya atılmıştır.

Tek bir Fransız, Wilhelm von Vernaye, kendi rızasıyla beyanda bulunarak, bir başka birader tarafından kendisine ifşa edilen gizli bir cürmü açığa vuran kişinin, o diğer biraderin çekmesi gereken ceza ile cezalandırılmasını öngören bir nizamname bulunduğunu ifade etmektedir. Bu durum ne bir günah çıkarma ne de bir takdis ve bağışlanmadır; bilakis, gizli muhbirleri engelleyen son derece hayırlı bir kanundur.

İrlandalı Rahip Wilhelm von Kilros, Büyük Üstadın günah çıkardığını ve ardından, kendisi günah çıkarmayı bizzat dinlememiş olsa dahi, rahip biradere günahları bağışlama vazifesini tevdi ettiğini itiraf etmiştir.

Thomas von Walkington, birinin Üstat tarafından Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına tedip edildiğini gördüğünü ve bunun üzerine Üstadın, "Tanrı seni affetsin, biz de seni affediyoruz; rahip biradere git ki seni günahlarından azat etsin," dediğini nakletmektedir. Dolayısıyla kendisi, Bay Nicolai'ın zannettiği gibi bir günah bağışlamasından bahsetmemektedir.

Daha evvel de pek çok kez lehte bir şahit olarak ortaya çıkan Walter von Clifton, bu günah bağışlama yetkisini müfettişlere dahi tanımakta, lakin cinayet ile din adamlarına yönelik cebir ve şiddet uygulamalarını bundan

istisna tutmaktadır; ayrıca bunun yalnızca umumi ifadelerle icra edildiğini ve Büyük Üstadın buna dair izni Papa'dan aldığını temin etmektedir.

Kanaatimce, ileride daha tafsilatlı bir surette aydınlatacağım bu mesele, belki de düşünüldüğü kadar ehemmiyetli bir husus değildi; nitekim Papa da tarikatın daha sonra lağvedilmesi esnasında bu durumu fiilen hiç nazarıtibara almamış, tarikatı yalnızca bir ihtiyat tedbiri olarak ve havarisel yetkisine dayanarak feshetmiştir. Oysa böylesi bir kanon hukuku cürmü, kendisine tarikatı lağvetmek için en mükemmel gerekçeyi sunabilir ve muhalif ruhanilere en köklü kanaati aşılayabilirdi. Tabiatıyla burada, Fransa'da bu hususun tahkik edilmediği ve dolayısıyla orada hiçbir ifadenin bulunmadığı, Papa'nın ise yalnızca Fransa'da öğrendiklerine, yani Filip'in uygun gördüğü şeylere göre hüküm verdiği gerçeği de rol oynamaktadır. İngiltere'de ise bu husus daha fazla dikkate alınmış ve pek çok kimse bu merasimi ikrar ettiği için, bir yanlış anlaşılma neticesinde cürüm addedilen bu meseleden ötürü Kilise ile yeniden barıştırılmışlardır.

...tarikatın azaları ve bu kelimeyi hikmet vaftizi manasına gelen

Bu metin neden önemli

Modern Tapınakçı araştırmalarının öncüsü sayılan bir incelemedir. Anton, gizli tören söylentilerini ne toptan reddeder ne de kabul eder; loncaların ve şövalye tarikatlarının kapalı âdetleri bağlamına yerleştirerek, sonraki kuşakların tartışacağı sahil bir çerçeve kurar.

K Ü N Y E

Kaynak eser	Untersuchung über das Geheimnis und die Gebräuche der Tempelherren
Neşir	Almanca, Source Library sayısallaştırması (İngilizce çevirisiyle)
Konum	Sayfa 5-16 ve Sayfa 30-45
Çeviren	Şira Nur Uysal
Dijital nüsha	Source Library

Bu Türkçe çeviri © Şira Nur Uysal, [CC BY-SA 4.0](#) ile paylaşılmıştır (serbestçe kullanın, kaynak gösterin, değiştirirseniz aynı lisansla paylaşın). [Kullanım & lisans →](#)

B U Ç E V İ R İ Y E A T I F

Uysal, Ş. N. (Çev.). (2026). Tapınakçıların Sırrı ve Âdetleri Üzerine İnceleme. Kadim Kütüphane. <https://kadimkutuphane.com/anton-tapinakcilarin-sirri-ve-adetleri>

O R İ J İ N A L E L Y A Z M A S I

60 sayfa

Kadim Kütüphane

Türkçe çeviriler © Şira Nur Uysal · [CC BY-SA 4.0](#)
Kaynak metinler [Source Library](#) · [Kutsala Dönüş](#) projesi